

Z Wiednia d. 6. Lipca.

Najjaśniejsi Cesarstwo Jchmość udali się d. 3 t. m. z Hetzendorfu do Badenu.

J. C. K. Apolt. Mość raczył wojskowego kassiera Jana Fran. Hoffinanna, przez wzgląd na jego dawną, gorliwą i wierną służbę, zaszczycić naysaskawiey godnością C. K. aktualnego radcy.

Porucznika w C. K. śląbeckiey gwardyi Wezierskiego Jozz. z Rodinay, który nim wszedł do gwardyi złożył nayscisleyszy examiu z praw węgierskich, raczył J. C. K. Ap. Mość mianować naysaskawiey agentem królestwa Węgierskiego.

W C. K. armii umarł hrabia Torres pót kownik w regimencie pieszym Bellegarda. Na pensyi postawieni zostali Feldmarszałek lejtant i dywizyyny kommandant w Wicencyi baron Luttermazon i Feldmarszałek lejtant i kommandant w Wenecyi baron Montfrault. Kommandantem w Wenecyi jest mianowany F. M. L. i dywizyyny kommandant margrabia Fryderyk Bellegard, kommandantem w Kattaro pensyonowany podpótkownik Hanseller, a placmajorem w Sebeniko major Fryd. Klespe od pieszeg reg. Reiskiego. — Na majora postąpił w regimencie husarów Hellen-Hamburg rotmistrz hrabia Jan Magy, a pensyonowa-

ny kapitan Mik. Janetz, otrzymał tytuł majora.

Hamburskie towarzystwo do podzwignienia kunsztow i użytecznych rękodziel przyięto hrabię Berchtolda z Morawii, a akademiia użytecznych umiejętności w Erfurcie przyięła sławnego z historycznych prac w uczonym świecie, C. K. Cenzury i nadwornego konceptistę przy Siedmiogrodzkiej kancelaryi Jana Chrystyana Engel w Wiedniu, honorowemi członkami. Ekonomiczne patryotyczne towarzystwo w Pradze mianowało korrespondującym członkiem lekarza Józefa Hopfen w Wiedniu. Honorowemi członkami botanicznego towarzystwa w Ratyzbonie zostali: Józef Wolfgang Cserey de Nagg-Aita, doktor i lekarz komitatu Bekeszerskiego Zygmunt Riegler, rektor i prof. ewangelicznego gimnazjum w Mezö-Berény, Jędrzey Skolka.

Z Brynu d. 5 Lipca.

List od granic tureckich pod d. 20 p. m. zapewnia, iż serwiiacy powstający liczą do 90.000 ludzi pod bronią (zdaje się być przesadzone), i że im chrześcianie z Bułgarii i Bosnii, a nawet Turcy z tych prowincyi wszelkiego gatunku broni dostawiają, w którą już dostatecznie są opatrzeni.

Wysłany od Serwiiianow do Konstanty-

napola deputowany Szczepan Xirkowicz, wziął z sobą, prócz 50.000 piasłtrow w gotowych pieniądzech, wierzytelne liiły bez ograniczenia na podwoyną nawet takową sumnę, oraz zalecenia nietylko do ministrów Partey, ale i do zagranicznych niektórych posłów.

Teraz trudnią się powstańcy tymczasowem urządzeniem swej oyczyzny: podzielili ją na 12 okręgów, czyli woiewodztw, i w każdym znajdować się będzie ieden najwyższy urzędnik, który dla każdego z osobna miejsca mianuje iednego urzędnika. Czerni Georg jest najwyższą całego kraju głową, mając przydanych sobie 12 radców, którzy wspólnie z nim ostatecznie wszystko bez formalności sądowych rozstrzygają, słowem jest to rząd woyskowy, który za potrzeby uznali w teraźniejszym położeniu ich kraju.

Roztropniejsi Turcy w Belgradzie przewidują, że koniec zatargów z Serwianami bardzo zły będzie, dla tego wywożą wszystkie swoje bogactwa i pieniądze z Belgradu pod różnemi nazwiskami wodą i ładem za Orsowę.

Z Petersburga d. 23. Czerwca,

Gazeta dworska dzisiejsza nmięściła ukaz Imperatora Jmci do senatu dyrygującego, w następującej ospowie:

W ukazie do senatu dyrygującego pod d. 19 Maia 1802 ustanowiliśmy porządek elekcyi ślacheckich w guberniach Polskich z Rosyją połączonych, a to według powszechnych zasad, przepisanych w urządzeniu Gubernii. Aby zaś z iedney strony utatwić zachowanie tego porządku w elekcyach dla ślachty wzmiankowanych Gubernii, i aby z drugiej strony zapobiedz rozmaitym nieprzyzwoitościom w tychże elekcyach podług nadesłanych przełożożeń od miejscowych naczelników gubernialnych, osądziiliśmy za rzecz potrzebną wydać następujące w tej mierze urządzenia:

I. O prawie głosowania na elekcyach ślacheckich. — 1) Stosownie do zasad przepisanych w dyplomie ślacheckim względem praw elekcyi, stanowimy, iż na zgromadzeniach ślacheckich w celu elekcyi, ci tylko ślachta mają prawo głosowania, którzy posiadają w Gubernii nieruchomy majątek, czyniący najmniej 150 rubli rocznego dochodu. 2) Pod nazwiskiem nieruchomego majątku rozumieją się rozmaite mieszkania wiejskie i wsię, których posiadający albo nabył prawem dziedzictwa i sukcesyi, albo trzymają w dożywocie, a w których znajdują się ludzie należący prawem własności do posiadającego, lub którzy podług zaszczytnej ugody na gruntach jego osiedli, i bawią się rolnictwem. Takowe wsię powinny mieć najmniej 8 gospodarzy, aby posiadający je pozyskał prawo głosowania na elekcyach. 3) Rozumieją się także pod wspomnianym nazwiskiem gruntu, należące do ślachty, i uprawiane ludźmi najętymi, tudzież rozmaite ekonomiczne osady, które czynią ~~wzmiankowany dochód~~ 4) Ślachta, którzy nie ruchomy majątek ostatniego tego rodzaju posiadają, powinni opłacać taki podatek do skarbu, jaki się wybiera od właścicielow dóbr w stosunku ich dochodów, jeżeli chcą mieć prawo głosowania na tych elekcyach. 5) Nie mogą głosować na elekcyach ślachta, którzy nie mają lat prawem oznaczonych; małoletność rozumie się do lat 18. 6) Syn mający lata, może także głosować wraz z oycem, jeżeli tenże oyciec posiada wieś powyższej wielkości, dwóch zaś synów głosować może, jeżeli oyciec ma 16 gospodarzy; trzech, jeżeli oyciec ma 24 gospodarzy, i tak daley.

II. Oprawie, aby być obranym na jakiś urząd. — 7) Nie mogą być obrani na żaden urząd: a) ślachta nie mający lat 23. chociażby dostateczny majątek posiadali; b) ślachta, którzy podług powyższych zasad nie mają żadnego głosu na elekcyach.

III. O porządku w utrzymaniu praw ślacheckich na elekcyach. — 8) Podług urzędzeń we wszystkich innych guberniach, należy zachować następujące prawidła względem listy ślacheckiej, końcem dozoru w tej mierze. — 9) Każdy marszałek powiatowy odbierze księgę z podpisem i pieczęcią Gubernatora, oraz widymatę marszałka gubernialnego; w księdze tej powinni być zapisani wszyscy ślacha, którzy według §. 1. i 2. niniejszego ukazu mają prawo głosowania na elekcyach. Minister interellow wewnętrznych prześle naczelnikom Gubernii wzor tej księgi. — 10) Marszałek powiatowy oddany będzie podług praw do sądu, jeżeli w tę księgę zapisze osoby, które nie mogą mieć prawa głosowania na elekcyach. — 11) Marszałek powiatowy poda marszałkowi gubernialnemu kopią tę księgę, którą on schowa przy innych papierach do urzędowania jego należących. — 12) Wszystkie odmiany względem wielkości dóbr przez kupno i sprzedaż, jako też osiadanie nowych właścicielow, lub przenoszenie się do innych powiatow i gubernii, powinny być w tę księgę zapisane; i o tym marszałek powiatowy uwiadomi marszałka gubernialnego, aby to w swojej kopii zapisał. — 13) Gubernator i marszałek gubernialny mają dawać bacność na elekcyach ślacheckich, ażeby do nich niktogo nieprzypuszczano, kto nie jest zapisany w księgę marszałka powiatowego; ostrzega się jednak, iż gubernator nie ma przez to żadnego prawa, aby się osobiście wdawał do elekcyi. — 14) Naczelnik gubernii może albo sam, albo przez wyznaczonego tym końcem urzędnika przeyrzeć księgi powiatowe, porównać je, wyjąć ekstrakty i wszystkie potrzebne objaśnienia; ani marszałek gubernialny, ani marszałkowie powiatowi nie mogą mu w tem przeszkadzać pod surową karą; co jednak szczególnie w miejscu, gdzie się te księgi znajdują, nastąpić może.

IV. O urządzie Marszałkow. — 15)

Ponieważ w ukazie pod dniem 19tym Maia 1802 ustanowiono elekcyę ślacheckie w guberniach Polskich z Rosyją połączonych, według powszechney zasady obiętey w urządzeniu gubernii i dyplomie ślacheckim, utrzymują się, zatem prawidła unieszczone w tymże dyplomie, oraz w następnych przepisach dla marszałkow ślacheckich i ściągające się do porządku zgromadzeń i elekcyi ślacheckich, zachowania i użycia summ ślacheckich, rozkładu obowiązkow, i stosunku względem zwierzchności gubernialney. Działo się w St. Petersburgu d. 3 Marca 1805.

W roku bieżącym do d. 1go Maia kupcy rossiyscy i angielscy wyprowadzili z Petersburga za granicę towarow rossiyskich za 293,915 rubli 62 kopiak.

Z Paryża d. 24. Czerwca.

Dzisiejszy *Publicysta* przywozi pod d. 19 z Bordeaux:

"Jeden z tutejszych kupcow otrzymał następujące listy:

Z St. Aander d. 11 Czerwca. Przybyła tu francuzka korweta z Antillow, którą połączona francuzko hiszpańska flota wyprowadziła. W tym momencie udaje się kommissya zdrowia na ten okręt, którego kommandant oświadczył, iż przywiozł listy, i pragnie jako najsprędzey na ląd wysiąść. Matkowie powiadają, że korweta płynie z Trinitady, która już jest Anglikom zabrana, i że połączona flota popłynęła stamtąd do Jamaiki.

Z Baiony d. 16. Czerwca. Wczoraj odebraliśmy tu wiadomość, że d. 11 Czerwca przybył od połączoney tulońsko-kadyxkiej floty poselski okręt do Vigo, z doniesieniem, że wspomniona flota zdobyła Trynidadę, i popłynęła stamtąd do Jamaiki. Kapitan tego okrętu udał się natychmiast do Madrytu.,

Potwierdzenia powyższych doniesień (do-

daie Publicysta) należy oczekiwać. Z resztą nie są niepodobne do prawdy. Wszystkie tu teysze pisma, wyjąwszy Monitora, donoszą toż samo, dając, że połączona flota po 22 dniowej podróży, to jest d. 2 Maja przybyła do wyspy Trinidady, w północney stronie południowej Ameryki leżącej, zdobyła tę wyspę, zostawiła tam 1500 ludzi załogą, potem poptynęła na zachód do matych Antyllow przeciw Jamaice, gdzie znajdowałyby się w bliskości St Domingo i mogłaby dalsze przedsięwzięcie działania. Sześć wojennych hiszpańskich okrętów z Hawanny miało się do niej przyłączyć.

Wiadomość iakoby Tallien w Alikancie smart, jest nie prawdziwa. Był śmiertelnie chory; ale pod d. 8 Czerwca pisał do szefa szwadronowego Beauvoisin, że czas nieiaki będzie kąpiele używał.

Szwedzki konsul P. Signeul wyiednał u naszego rządu, że zatrzymane od 3 miesiący w naszych portach szwedzkie okręty otrzymały wolność odptynienia, pod warunkiem jednak, iż przewiezą zboże do hiszpanii. Liczba ich wynosi 60.

Monitor wieści pod d. 7 Czerwca z Verony: "Wczoraj o godzinie 4 z rana wyiechał Cesarz z głównej kwatery Montirone kazał jedney dywizji stojącej w Peschiera odprawić obroty, potem obeyrzał stan tej twierdzy. O godzinie 6 w wieczor przyiechał o naszego miasta, które było tryumfalną bramą &c, przyzdobione. Huk armat z watów ogłosił jego przybycie, a Veronetta (Austriacka Verona) dała podobniez na jego przybycie ognia. Przez całą noc było miasto i rzymski amfiteatr oświetlone. Dziś rano przyymawit publiczne urzędy i de utracę od 3 do 600 grojad. Przed mszą przedstawił generał major P. baron Vincent, w służbie Cesarza Jmci Niemieckiego będący, J. C. Mci kommandanta

Veronetty i officyerow głównego sztabu, tudzież officyerow austriackich regimentow. J. C. Mość uczynił nadzieję, iż znajdować się będzie tego wieczora na walce bykow w rzymskim amfiteatrze, który przeszło 30,000 widzow pomieścić może. Potem dana będzie na teatrze sztuka *Tytus i Berenika*.

Piszą z Luki pod d. 4 t. m. iż rada starszych uchwaliła na nadzwyczajnem posiedzeniu pod prezydencyą P. Belluonini gonfaloniera, ażeby prosić Cesarza Napoleona o nadanie kraini lukieskiemu inney konstytucyi polityczney, i o powierzenie w nim rządow Xciu z familii cesarskiej, tudzież następcom jego płci męskiej z wyłączeniem od niego zawsze płci żeńskiej. Akt ten uchwały z niektórymi warunkami ma być ludowi do przyięcia podany. — Kraj lukieski ma około 120,000 mieszkańców, pomiędzy któremi znajdują się 25,000 zdalnych do noszenia broni. Miasto Luka, mająca około 40,000 mieszkańców, posiada liczny arsenał, z którego przeszło 20,000 ludzi może być uzbrojonych. Nie wielki ten kraj jest bardzo urodzajny i obfity w przemysł. Przed 2000 lat był pobojowiskiem Pompeusza, Cezara i Krassusa. W roku 1115 urządziła się Luka Rząta, a w roku 1369 okupiła utraconą wolność 100,000 czerw. złot. W herbie lukieskim znajduje się napis *wolność*. Dochody tej wynoszą do 1 mil. 300,000 fr. Ma 500 regularnego woyska i 70 Szwycarow, którzy odbywają straż honorową przy gonfalonierze i 9 Anziani czyli starszych.

Xzę Ludwik, herman państwa, dowodzić będzie odwodową armią przy Walenciennie, odbywszy wprzedy kąpiele w Bouillon.

Ośnin cesarscy paziowie, którzy znajd wali się na koronacyi w Medyolanie, powrocili już do St. Cloud.

W obozie przy Castiglione znajdowało się około 50,000, a przy Marengo około 30,000 wojska zgromadzonego.

W Alikancie miano d. 4 Czerwca wiadomość, że Neapolitanie Tunis bombardują.

Uzbrojenia w Hiszpanii żywo idą: oboz przy S. Rochu zawsze jeszcze jest powiększany; aże teraz nadeszły posiłki do Gibraltaru, będzie zatem nowy oboz między Kadyxem i wyspą Leon w Torre Gorda założony.

Nim Cesarz do Włoch wyjechał, wydał rozkaz, aby w jednym z jego pałaców przybrana była sala obrazami 16 marszałków francuzkich. Mają być w wielkości naturalnej, w wielkim ubiorze i z marszałkowską łaską w ręku odmalowani. Spodem będą wypisane znaczniejsze ich czyny. Marszałek Bernadotte kazał się odmalować malarzowi Rambergowi. Galeryja ta naszych bohaterów, która będzie także obrazami nowych bohaterów pomnożana, mieć podobno na czele będzie obraz Cesarza, i tak stanie się przedwzrostnym pomnikiem wojskowej chwały.

Bywszy nasz poseł w Kopenhadze, senator d'Aguesseau, już tu powrócił.

Cesarz Jakob, czyli Dessalines, kaze także drukować gazetę pod tytułem: *Polityczna i handlowa gazeta Hayti*.

Papiery nasze podniosły się do 62 za flo, i jeszcze nigdy tak wysoko nie stały.

D. 25. Czerwiec

Wczoraj wyjechał ślad minister publicznego skarbu Barbé-Marbois do Turynu.

Podług doniesień z Boulogne, czynią tam ciągle z wielkim pośpiechem uzbrojenia i przygotowania, które zdają się zapowiadać wyładowanie. Żołnaci grenadyerowie są zlużowani przez niezennych. Znaczna część gwardyi cesarskiej idzie także do Boulogne. Przy wszystkich tych uzbrojeniach nie będą Angli-

cy mogli postać znacznych posiłków do wschodnich i zachodnich Indyy.

O naszej tulońskiej flocie i iey działaniach nie mamy ciągle pewney wiadomości. Monitor zuetae względem niey zachowania milczenie. Zapewniają jednak, iż nadeszły od niey listy, które Cesarzowi posłano.

Dwaj popisowi, którzy herszta Jotrow Mamino na granicy Piemontu zabili, otrzymali wyznaczoną za iego głowę nagrodę 49,000 fr. a jenerał Menou przydał im 500 fr. procz tego udarował ich Cesarz przebaczeniem, ponieważ byli od wojska uszli.

Ludność Parmy i Placencyi, które podobno teraz będą do państwa francuzkiego wcielone, wynosi podług tutejszych pism 300,000 ludzi, a dochody przynoszą 2½ mill. fr.

Skrzynia z głosami liguryjskiego ludu za przyłączeniem się do Francyi, została w tutejszem narodowym archiwum złożona.

Grady wielkie poczyniły szkody w wielu okolicach Francyi.

W Lyonie gchodzoua była tego roku uroczystość Bożego ciała z wielką okazałością.

Pod d. 8 t. m. wydał Cesarz w Medyolanie dwa wyroki:

Jeden tycze się duchowieństwa w królestwie włoskim z ostrzeżeniem niektórych małych dodatków, które później będą uczynione. Składa się zaś z 52 artykułów, z których pierwsze sześć mówią o zgromadzeniach zakonnych poświęconych publiczney edukacyi, staraniu około chorych i innym pożytecznym publiczności przysługom. Ci utrzymają się jak są, wyjąwszy, że liczba ich klasztorów będzie zmniejszona. W trzech następujących artykułach jest mowa o innych zakonach nieżyjących z łatmużny; po tych idą dwa artykuły względem zakonników żebrzących; ci wszyscy będą mieli ogółem 88 klasztorów, a między niemi sami kapucyni 30. Kła-

sztory trudniące się edukacją panienek pozostałą jak są; inne zaś klasztory zakonnice dzielą się na dwie klasy, z których pierwsza lepszą pensją będzie miała. Po tych szczególnych urządzeniach następują ogólne, na mocy których różne klasztory obojczy płci mogą pod przepisaniem warunkami przyjmować do nowicyatu. Wszyscy zakonnicy i zakonnice mają wolność wyjścia z klasztoru otrzymawszy kanoniczne zezwolenie. Dobra klasztorów zniesionych będą wraz z klasztorami przedane, a pieniądze za nie weyda do kasy Monte Napoleone. Z tych 5 mill. są przeznaczone dla katedry medyolańskiej. Szesnaście ostatnich artykułów tyczą się dochodów biskupstw, kapituł, seminaryjów i kościołów katedralnych, które się utrzymały. Kościoły katedralne pozostały przy terażniejszych dochodach swoich; a tym, które je utraciły, albo jeszcze nie są opatrzonemi, uaznacza się rocznego dochodu nie mniej jak 4000, a nie więcej nad 5000 liwrow.

Drugi wyrok stanowi: 1) Rzeka Po aż do uścia Ticino i Sesia aż do uścia swojego służyć będą za granicę między państwem francuzkim a królestwem włoskim; Aż wynika, iż koryto rzeki Sesia i Po z owej strony, wysepki, rybołówstwo, przewozy i wszystko, co do żeglugi i policyi iey należy, pozostaie pod panowaniem francuzkim. 2) Obywatele obu krajow stosować się będą do praw i urzędzeń celnych.

Z Londynu d. 25. Czerwca.

Względem tulońsko kadyxskiej floty nie dotąd z pewnością nie wiemy. Na d. 22 ponowiła się tu znowu pogłoska, że opanowała Jamaikę. Kapitan Douglas, przybyły z Filadelfii powiada, iż przy iego odjeździe z Filadelfii d. 26 Maia przybył tam w 8 dniach okręt z Hawanny z doniesieniem, że francuzko-hispańska flota przybyła do wschodniej strony

Jamaiki i wysadziła tam 11,000 woyska. — Inna pogłoska mowi, że Francuzi wielkiego doznali odбору na Jamaicae, inna nakoniec, że nieprzyjacielska flota uderzyła wprzody na eskadrę kontra admirała Dacres i 4 liniowe okręty zdobyła. Tym czasem wszystkim tem wieściom wierzyć jeszcze nie można. O Nelsonie żadney także pewney wiadomości nie mamy; iednak utrzymują powszechnie, iż do zachodniej Indyi popłynął.

Ostatnia dworska gazeta ogłosiła listy kontra admirała Dacres, dowodzącego siłą naszą morską pod Jamaiką, pod d. 9 Maia z morza, w których donosi o zabranii kilku nieprzyjacielskich korsarzy pod St Domingo; ale o pokazaniu się tam nieprzyjacielskiej floty nie wspomina. Mamy także doniesienia od naszych okrętow pod iego dowództwem będących, aż do 14 Maia, lecz także nie o nieprzyjacielskiej flocie nie wzmiankują.

Spodziewają się, że texelska wyprawa, składająca się z 70 przewozowych statkow z woyskiem, 5 liniowych i 6 innych wojennych okrętow, w krótkce będzie chciała wysiść na morze.

Sobotnia gazeta dworska zawiera list generała Lake do rządcy Wellesleia względem wzięcia szturmem twierdzy Deig w nocy na 23 Grudnia. Szturmującemi woyskami dowodził podpółtkownik Macrae, który letko rannym został. Gdy wiele zewnętrznych szaniec zdobytych zostało, opanował wielki strach resztę woysk Holkara i Raiaha Bhurtpore, które się tam znajdowały; w nocy szturm utracił także nie mało ludzi, cofnął się zatem spieszno do Bhurtpore, gdzie dla nocy nie można go było ścigać. Waleczność angielskich woysk, które w 3 kolumny szturm przedsięwzięły, okazała się najsławniejszą. Trzy korpusy jazdy czyniące ochotnika służbę duzo się do tego działania przyłożyły. W

liniach zdobyliśmy 21, a w mieście i twierdzy Deig 79 armat, procz tego znaczny zapas amunicyi. Strata nasza przy szturmie wynosiła 28 zabitych, a 78 rannych europejczyków; 101 zabitych i 106 rannych kraiovcow. — W drugim liście donosi Lake rządca Wellesleiewi pod d. 10 Stycznia o nieudaniu się szturmowi przeciw twierdzy Bhurtpore, w którym iak już wiadomo zginął półkownik Maitland. Spodziewa się iednak Lake, że za kilka dni będzie panem tej twierdzy.

Jedna ministeryalna gazeta *the Morning post*, zaewnia, że P. Fox ostatniego czwartku oświadczył się uroczyście w niższej izbie, iż nie byłby przeciwnym uformowaniu się mocney i dzielney administracyi, owszem wspierałby dotychczasowych swoich przyjaciół, jeżeliby do niej weszli. Taż gazeta dodaje nawet, iż P. Fox niechce żadnego urzędu w ministeryum, czemu iednak przeciwią się opozycyjne pisma.

P. Pitt i lord Sidmouth (*Adington*) nie zgadzają się teraz w wielu punktach z sobą. Pierwszy wspiera bardzo stronników lorda Grenwilla.

Admirał Kornwallis pojechał do Portsmuru dla objęcia znowu dowodztwa nad kanatową flotą.

Rozchodzi się tu wieść, że część połączoney nieprzyjacielskiej eskadry jest do St. Domingo przeznaczona.

Wiadomość o przyłączeniu Genui do Francyi nie małe tu wrażenie sprawiła.

Na śródziemne morze jest nowa flota przeznaczona; uzbroją ją już do niej 3 liniowe okręty o 74 działach.

Wielka wojskowa wyprawa, która się zgromadziła pod irlandzkimi brzegami pod jenerałem Coote, będzie na 6 miesięcy w żywność opatrzona, i podobno do wschodnich Indyy popływie.

Admirał Graves blokuje teraz z iedną eskadrą Roszefort.

Przy Weymut będzie oboz założony.

Król odmienił już zamiar podróży do Oxfordu, zostanie w stolicy dla zawieszenia osobiście posiedzeń parlamentu.

Jeneralny instygator żądał d. 20 od niższej izby, aby mu dała dokładną instrukcyą oco ma formować sprawę Melwillowi. Po nieiakich sporach nie wtey mierze nie postanowiono. Lord Melwill zaayduie znowu przyiaciół. P. Pitt oświadczył, iż wyrok przeciw Melwillowi był za nadto szybko postanowiony i musi być przeyrzany.

P. Grey wniósł adres do J. K. Mci z prozbą, aby poty nieodroczał parlamentu, poiki nie będzie wstanie dónieść mu dokładnie o wypadkach negocyacyi z zagranicznymi mocarstwami. Przystępując do tego wniosku zastanawiał się nad stanem narodu, i twierdził, że skarb nasz bardzo podupadł, gdyż od terniejszey pożyczki musielmy rocznie 30 mill. f. szt. prowizyi płacić, i przy pokoju nawet nie zmniejszą się wydatki; że nasza armia bardzo mało jest powiększona; że flota morska od 1795 roku 3 liniowemi okrętami tylko jest pomnożona, gdyż pomnożenie cokolwiek maytkow i małych okrętow nie warta wspomnienia, w miarę wzrostu sił nieprzyjacielskich; że przyłączenie Irlandyi nie wzięło požądanego skutku, iak zaraz przepowiadano i zawsze tam niespokojność panuje; że nasze zagraniczne osady zostają w niebezpieczeństwie; że cel wojny, to jest upokorzenie dumy Francyi nie jest dopięty; że nasi naturalni przyjaciele Portugallia i Hiszpania przez środki ministrow zostają cześciami w niebezpieczeństwie, cześciami przymuszeni są do podniesienia oręża; że nadzieja bankructwa Francyi zniknęła, gdyż obce kraie muszą iey woyska utrzymywać; że nieprzyjaciel znacznie swoją marynarkę powiększył, i jest teraz 47 francuzkich, 11 hollenderskich, a 25 hiszpańskich liniowych okrętow przeciw nam uzbroionych,

i ogółem posiada Hiszpania 67 wojennych okrętów, których ubrojenie przyspieszają; że nieprzyjaciół jest teraz w stanie przedsiębrać wyprawę; że jeżeli postęp naszego admirała przed Kadycem nie zasługuje na nagany, tedy przynajmniej dla uspokojenia narodu ten wieciey powinien być roztrząsniony; że P. Orde dał się słyszeć, iż miał bardzo złe okręty; że niewiadomość ministrów względem przeznaczenia nieprzyjacielskiej wyprawy wcale im honoru nie czyni, i że w takim położeniu rzeczy nie zasługują ministrowie na zaufanie iakiego żądaja, gdyż wymagają nieograniczoney władzy na użycie millionów, a nie zdejają sprawy z swego postępowania i o stanie negocyacyy z zagranicznymi mocarstwami; że jeżeli wojna dłużej się ma ciągnąć, tedy potrzeba naypierwey zapytać się iak dotąd była prowadzoną, potem zastanowić się czyli kraj będzie w stanie, płacić subsydye lądowym mocarstwom.

Lord Castlereagh odpowiedział, że za teny mowca powtarza to samo względem skarbu, co już kilkokrotnie doświadczenie potwierdza; że teraz niyszka lądowa siła nasza wynosi 176,899 ludzi, w tym nawet roku 3000 powiększona została, a z milicyą wyniesie do 247,000 oprócz 67,000 przeznaczonych na obronę osad; że nasza czynna marynarka od 1804 r. 170 żagłani jest pomnożona; umocnienie dumy nieprzyjaciela życzeniem tylko było, ale nie przyczyną do wojny, gdyż byliśmy do niej przymuszeni; że wypłynienie nieprzyjacielskiej eskadry jest zdarzeniem, któremu naywiększa hacność nie zawsze może zapobiedz, i ani Nelson, ani P. Orde temu niewinni; że związek z mocarstwami stałego lądu nader jest pżądany, i oten potrzeba się użilnie starać.

P. Windham, P. Canning, P. Fox i P. Pitt mówili za i przeciw temu wnioskowi, który większością 261 przeciw 110 głosów odrzucony został.

D. 21 wniosek P. Pitt, aby stosownie do penselstwa królewskiego, uchwalone były 3½ mill. f. szt. dla postawienia J. K. Mi w stanie do pozyczenia takich związków, iakie hacność jego uzna za potrzebne, a hacność okoliczności wskaza.

P. Fox przeciwił się temu, mówiąc: Zgadza się, iż pomoc stałego lądu nader jest pżądana; lecz gdzież ją znaleść? Prusły utrzymują neutralność i zapewne nie przystąpią do nowej koalicyi. Austria nie będzie także tak barwa to oświadczenia się za nami; więc nie pozostanie tylko Szwecya i Rosya. Pier-

wsza nie wiele nam pomoc może, a Rosya bardziey pragnie pokoju nizeli wojny. Miła już bowiem dosyć czasu do oświadczenia się; lecz mówi tylko za pokojem, co okazuje iasnno, że niema ochoty bic się za nas. Uczyniono nam propozycye do pokoju; mieliśmy 6 mieściey czasu do porozumienia się w tety mierze z Rosyą; lecz wszystko jest ciemnotą pokryte, i wypada nam tylko czekać wypadku poselstwa P. Nowosilcowa.

P. Pitt: Widzę z mowy zacnego mowcy, że pomoc mocarstw stałego lądu jest także jego życzeniem; lecz pragnie byż dokładnie otem uwiadomiony. Miłbym się za szcześliwego, gdybym mógł jego życzeniu zadosyć uczynić; ale że stan niniejszych okoliczności nie pozwala nic w tety mierze mówić, spodziewam się przeto, że izba przychyli się do uławienia takowych związków. Z szczytney tety summy nie należy wnosić, że pomoc innych mocarstw nie wielka będzie. Zaczny mowca naganii ministrów, że nie przychylił się do życzeń Francyi; lecz oni znalezytą przyślajnością na nie odpowiedzili.

Wielu mowilo ieszcze w tety materiy, nakoniec uchwalono na wniosek P. Pitta 3½ mill. f. szt. bez głosowania.

Z Berlina d. 29. Czerwca.

P. Nowosilcowa ieszcze tu bawi; uda się, iak zapewniali, nypierwey do Brukseli, gdzie ziedzie się z pełnomocnikiem Cesarza Francuzow. Hanowerski poseł P. Ompteda daie dla niego jutro wielki obiad.

Tutezsy rosyyski poseł jest w tych dniach z Kallei ua powiot oczekiwany.

J. K. Mość wyznaczył 138 leniemu starcowi w południowych Pruslach, nazwiskiem Jakobowi Malinowskiemu, pod d. 7 t. m. roczną pensyą 36 talarow.

Doktor Gall daie teraz 80 przeszło uczniom w Dreźnie swoią naukę o czasce muzgowey. Prywatne zaś lekcye daie w domu Xcia Rosyyskiego Trubackiego.

Proboszcz wrocławski Rambch wezwał maćniejsze osoby do wsparcia ubogey klasy ludzi w terazniezszey drogocist zdrowym chlebem, iakoz zebralo sie towarzysylwo z dobroczynnych osób, które dwa razy w tygodniu każe chleb piec i rozdaje go darmo ubośwu. W Magd burgu związato sie takiez towarzysylwo, które opatrzylo uboga kl sie ludzi na 2 mi siacie w chleb i w wnoć. Kól jmc wsparł ubośwu przez wozlad na drogocist w Hilderstadiu 1000, a rekodzielnia w Hohensteini 3000 talarow.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 14. LIPCA 1805.

Dalszy ciąg wypisu podróży do Ameryki i Kanady.

O pokoleniach indyjskich, około Kanady osiadłych, dosyć nowe autor podaje nam szczegóły. "Zda się, mówi on, że większa część narodów indyjskich ma dwoiakiego gatunku naczelników, iednych rady, drugich wojny. Godność naczelników rady jest dziedziczna, mogą być także naczelnikami wojny; wybierani są z pośród osob znakomitszych meztwem. Naczelnicy wojenni nie mogą w żaden sposób przymuszać do postuszeństwa; rozkazy ich są tylko ostrzeżeniami. Każdy z pomiędzy tych Indyan, czuje się być zrodzonym do zupełney wolności, i temu tylko ulega, co mu rozum radzi. Jednakże, ponieważ wszyscy ogólne dobro narodu mają na celu, i widzą, że ich naczelnicy do tegoż samego zmiierzają, zalecone sobie przez nich środki z okrzykami przyymują. Nie masz podobno na całej ziemi żadnego ucywilizowanego społeczeństwa, w któremby taka panowała bezinteresowność, taka miłość dobra publicznego, i tak wielkie dla rozkazow poważanie, jak między dzikimi.

"W naywiększey są u nich pogardzie te narody, które się własney wolności wyrzekły.

Jeśli pokolenie jakie po długiey nawet walce ulegnie obcy przewocy, na ten czas tyle mu przyznają zusczenia między innymi narodami, ile starym niewiaŃtom pomiędzy sobą. Tey to przyczynie, a nie różnicom fizycznym przypisać potrzeba owę zadawnioną nienawiść Indyan, przeciwko Murzynom. Nic okrutniey dzikiego człowieka obrazić nie może, iak gdy go kto z Murzynem porówna. Rodzay ten mieszkańców ziemi poczytują za niższych od ludzi. Z mnieyszym skrupetem zabija Indyan Murzyna, niż kota.

"Chociaż misyjonarze francuzcy niezmiernie podjęli prace dla rozkrzewienia pomiędzy nimi nauki Ewangelii; chociaź niektóre pokolenia chrzeŃt przyjęły, ztem wszystkiem żadney ważney nie wynika korzyści z zaprowadzenia pomiędzy nich religii Chrystusa. Nauczyli się w prawdzie powtarzać pewne modlitwy, zgromadzać się na odbywanie pewnych obrządkow wiary, jednakże burzliwość ich namiętności zawsze jest nieposkromiona, i ducha prawdziwie chrześciańskiego w niczem dostrzedz nie można. (c)

Misyjonarze morawscy więcey dokazali nad umysłami Indyan, niż księża katolicy. Udało się im nakłonic kilku z pomiędzy tych dzikich, do zaniechania błędnego i wojen-

(c) *Wielka trudność nawrócenia Indyan do wiary katolickiey, nie tak pochodzi z zbytniego ich do swey religii przywiązania, iako raczej z pewnych nałogow, których wraz z życiem nabyli. Gdy pewny misyjonarz francuzki wystawiał dzikiemu Indyaninowi obraz kar i nadgod przyszłego żywota, dla zachecenia go do cnoty: "Gdzież ci się zdaie być mój przyjaciel, któregom utracił", rzekł przerywając dziki: "Bez wątpienia, odpowiedział misyjonarz, musi się znajdować w przybytku błogostawionych; jeżeli tak jest tedy gotow iestem wszystko to czynić, co mi mówisz, bo chcę się złączyć z moim przyjacielem.", Obrabły był nie zawodnie piekło, gdyby kapłan zapewnił, że się przyjaciel tego w nim znajduje.*

nego życia, a chwycenia się uprawy roli. Najpierwsi poszli za ich radą Muzowie, mieszkający na wschodnim brzegu jeziora Sinclair.

"Kwakrowie nie wcale z dzikimi wskurzać nie mogli. Nauka ich żadney pomiędzy temi narodami nie ma wziętości, a Shawanowie opowiadających ją Kwakrow bardzo źle przyjęli.

Indianie wierzą powszechnie w bytność jednego wszechmocnego ducha; nieskonczenie dobrego i mądrego, któremu inne duchy są podległe. Dzicy ludzie za niepożyteczną rzecz sądzą błagać dobrych; zanoszą tylko swe modły do złych duchów, dla odwrocenia ich szkodliwego wpływu. Powiadają, iż niektóre pokolenia mają kapłanów, nie widąc jednak pomiędzy nimi żadney czci porządney. Każdy z osobna błaga złego ducha, gdy go białźń niska.

Wszyscy powszechnie wierzą w przyszły żywot, i utrzymują, że w nim wolni będą od wszelkich bólów, jako też od starań około nabycia żywności. Zdaie się, że białźń

jest tylko jedyną dla nich do religii pobudką. Shawanowie celujący w mężstwie inne pokolenia, nie wzywają wcale złych duchów, bo się ich nie boją. Nie słyszatem, żeby kiedy który z tego narodu został Chrześcianem.

Uważa nasz wędrownik, że pomimo największego podobieństwa zachodzącego między temi wszystkimi pokoleniami, tak co do fizyczności, jako też obyczajów, język ich jednak tak jest odmienny, że sąsiedztwie nawet będące hordy, wcale się z sobą rozmówić nie mogą.

Chippewayowie atoli, mówi on, mają język, który powszechnie jest rozumiany od pokoleń między jeziorem Ohio i jeziorem wyższym ofiadtym. Umiejący języki tych narodów twierdzą, że one wszystkie ze trzech głównych źródeł pochodzą, a temi są języki Huronów, Algonkinów i Syouzów. Posiadający dwa pierwsze, z łatwością rozmówić się potrafi z mieszkańcami wszystkich narodów około Kanady i stanów zjednoczonych Ameryki ofiadtym.

(Reszta potem.)

D O N I E S I E N I A.

Małgorzata z owca Stanisłowska z męża Targowska, rodem z Krakowa, mająca około lat 40, wzrostu miernego, włosów i oczów czarnych, nie mieszkająca z mężem od 9 lat, a iak o niej wcale nie słyszy, ani się dowiedzieć może koźczy się 6 lat. Uprasza przeto o sierociaty mąż, jeżeliby kto o niej słyszał lub wiedział gdzie się znajduje, lub może z tego świata zeszedł, aby przez miłość bliźniego doniósł o tem do kantoru Gazety Krakowskiej.

Na dniu 18 Julii t. r. odprawiać się będzie w urzędzie cyrkularnym Krakowskim następująca licytacya dzierżam.

1) Część w Przegorzatach do Dziekani W W. SS. w Krakowie należąca i dziesięciny do teyż Dziekani należąca: iako to z Przegorzat, z Bielni, z Czech i z Słupowa.

2) Dziesięcina dworska i chłopska z Baku do Gólczy należąca.

3) detto detto z Proszowie do tamtejszego kościoła należąca.

4) detto Chłopska z Kielnicy wsi)

5) detto detto z Buku) do Prohoftwa W W. SS.

6) detto detto z Białego kościoła)

7) detto Dworska z Stoniowie do Panny Maryi w Krakowie.

8) detto Chłopska z Bibic.

9) detto detto z Wyciąż.

10) detto detto z Krzeszowki.

11) detto z Szarbi i Gliwca.

Licytować chcący mają się na dniu wspomnianym o godzinie 9 rano w kancelaryi cyrkularney znajdować, napominają się oraz Do ninia i Gromady przez swoje Dominia aby pod czas licytacyi swego prawa pierwszeństwa pilnowali inaczej bcy do wytyczy przypuszczonym będzie.

Dnia 20 Lipca t. r. odprawiać się będzie licytacya sredy domu w Krakowie pod Nrm. 211 floizcego, dawniej do Prohoftwa W W. SS. należącego i domu pod Nrm 220 w Krakowie dawniej do Dziekani W W. SS. należącego na lat 3 od 24 Julii 1805 do tegoż czasu 1808 roku. — Pretium fisci 1szego jest 150 Zł. ryń, drugiego 240 Zł. ryń. — Licytować chcący mają się at

wspomnionym terminie godzinie 9 w kancelaryi znajdować. Także na dniu 18 licytowane będą dzieła ciny z Bielob, Przegorzał, Czech i Słupowa.

Do ogólnej podaie się wiadomości, że na dniu 24 Lipca r. b. z rana o godzinie 9 na Ratuszu w Kaźmierzu dolnym Cyrkuła Lubelskiego następujące mieyskie dochody naywięcey dające mu zaarzędowane zostają, których pretium fisci takowe, iako to:

a. Piwa, miodu i gorzałczaney propinacyi dochodow pretium fisci na rok 1.	5880	Zł. r.	15	kr.
b. Londacyjnych dochodow pretium fisci na lat 3	620	—	—	—
c. Mostowego i pastwiska czynszu pretium fisci na lat 3	1133	—	—	—
d. Propinacya na wino na lat 3	37	—	—	—

Zaczyna się areda od 1 Listopada t. r. a kończy się propinacyyna z końcem Października 1806. innych zaś dochodow z końcem Października 1808.

Kto tedy życzy sobie rzeczonye dochody zaarzędować ma się 10 procentowym Vadie zaopatrzyć i w Ces. Król. kommissyi Kaźmierzu dolnym zameldować oraz oświadczyć, czyli on na siebie lub na cudze imie licytuje, gdyż w tym przypadku plenipotencyą ligitymować się należy.

Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego Galicyi Zachodniej wszystkim, którzy do dziedzictwa zgłaszać się prawo mieć sądzą, ninieyszym Edyktem do wiadomości podaje się: iż Pan Józef Kochański kondycyi szlacheckiej tu w Krakowie dnia 9. Lipca 1803go umarł, i substancyą, która się w ninieyszym C. K. Sądzie pertraktuje, zostawił. Gdy zaś Sukcesorowie do tegoż po rzeczonym zmarłym zostawionego dziedzictwa zgłaszać się inogący, ninieyszemu C. K. Sądowi nie są wiadomi, i mieysce ich pomieszkania znane nie iest; przeto na prozbę ustanowionego tegoż pozostałego dziedzictwa kuratora adwokata Walentego Ostawskiego, na mocy rozdziału 18. Części II. Praw Cywil. onymże ninieyszemi zaleca się aby naydaley w przeciągu 3 lat i 18 niedziel deklaracyą swoią względem przyzięcia lub nieprzyzięcia tegoż dziedzictwa tym pewniey do ninieyszego C. K. Sądu podali, ile w razie przeciwnym toż dziedzictwo C. K. Riskusowi przysądzone będzie.

Dan w Krakowie dnie 29 Maia 1804.

Jakob Kulczycki.

Munch.

W. Lichocki.

Z Rady Ces. Król. sądow szlacheckich Krakowskich Galicyi zachodniej. Beck.

Dnia 5 Sierpnia t. r. w C. K. kancelaryi Prefektury kameral. Jaworzkiej następujące skarbowe dochody o godzinie 9 z rana przez publiczną licytacyą na rok ieden do aredy publiczne będą.

1mo. Propinacya gorzelna na państwie Jaworzno i Cieszkowicach na rok ieden poczynając od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października roku 1806. Pretium Fisci jest za propinacyą Jaworzką - - - 2151 Zł. ryń.
Cieszkowską - - - 731 — —

2do. Pożytek z krow na Folwarkach, w Jaworzniu - - - od 30 krow.
w Bieczynie - - - — 30 —
w Luszcowicach - - - — 40 —

także na rok ieden poczynając od 1 Listopada. Cena fiskalna iest od każdej krowy rocznie 9 Zł. ryń. 3 kr.

3tio. Płuczki cłowiane oraz z butą nie daleko wsi Bukowna z domem na płuczkach Bukowskich. Na trzy po sobie następujące lata poczynając od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808. Cena fiskalna iest rocznie 300 Zł. ryń.

Naywięcey dającym mu oraz znajdujący się kruszec i węgle w cenie bardzo mierney publiczne będą. Rekwizyta zaś skarbowe wszystkie do używania na ten czas oddane zostaną, które w tym samym stanie przy końcu paktu oddać obowiazany będzie.

Ochotę mający aredować wyjawwszy żydow na zwyż wyrażonem dniu, godzinie i mieyscu się znajdować z tym dobitnem zapraszają, iż każdy przed licytacyą 10 od sta ceny fiskalney iako to wadium w gotowiznie złożyć obowiazany będzie.

Jaworzno dnia 17 Czerwca 1805.

Hruzik.

Z Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa, niniejszym do publiczney podaie się wiadomości: że pomieysze mieyskie Krakowskie i Kazimierskie Realności, iako to: domy, śpielnice, piwnice, sklepy, stajnie, baszty, kramy i ogrody na dniu 24 terażnieyszego miesiąca Lipca r. b. o godzinie 9 przed południem, w nowym Ratuszu na brackiej ulicy, przez publiczną Licytacją, na 3 po sobie następująco lata, to jest: od 1 Listopada 1805 aż do ostatniego Października 1808, za zwyczajnemi Warunkami w aręde puszczone bądą.

Przeto chęć do tey Licytacji mający, niałą się o wzwyż rzeczonym czasie, do tuteyszego urzędu zgłosić.

*Gollmayer.
Rangstein.*

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 24 miesiąca Czerwca roku 1805.

Hohn.

Gdy dnia 29 Lipca t. r. w magistratualney Krasnoławskiej kancelaryi następujące dochody licytowane będa, to jest.

1) Mieyska wudki propinacya cena fiskalna.		1340 zł ryń.
2) Wyszynk piwa i miodu cena fiskalna		381 zł. ryń.
3) Targowe i postoyue cena fiskalna		260 zł. ryń.

Które to dochody na rok jeden od 1go gbra 1805 aż do ostatniego gbra 1806, zażwierżawione zostaną, przeto tym końcem do powszechney wiadomości podaie się, aby życzący sobie zaopatrzeniem się 10 części pretium fisci, które przed licytacją złożone bydz mają, w wyznaczonym dniu w Krasnoławskiej mieyskiej kancelaryi znaydował się.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa niniejszem wiadomo czyni: iż kamienica P. Antoniego Ferdynanda Ziebrovskiego w Krakowie pod Nrem 253 w ulicy Gołębicy stojąca zł. ryń. 8817 sądownie oszacowana na żądanie Izaaka Milkuschitza na zaspokojenie summy zł. pol. 6,826 gr. 15, dnia 16 Sierpnia b. r. o godzinie 3 po południu tu w sądzie przez publiczną licytacją sprzedaną zostanie z następnemi kondycjami.

1) Kaźden chęć kupna mający 10tą część ceny szacunkowey w zakład przy licytacji złożyć.

2) Resztującą z licytacji wypadłą cenę przysztly nabywca w 14 dniach do tuteyszego depozytu złożyć powinien będzie.

Wszyscy zatym chęć kupienia mający uwiadomiałą się, ażeby w czasie mieyscu wyżej oznaczonym, stawili się.

Wierzyciele zaś prawo zostawu nań mający napominają się, ażeby nieoczekując osobnych powołań, praw swych pilnowali, gdyż na tych, którzy przy licytacji się niezgłoszą, żaden więcy względ co do ceny zalicytowanej kamienicy miany nie bę dzie, ale swego zaspokojenia z innego dłużnika funduszu poszukiwać powinni będa.

*Gollmayer.
Krzyżanowski.
Kozłowski.*

Z Rady Magistratu C. K. Miasta Stołecznego Krakowa.
Dnia 29. Maia 1805.

Matiewski.

Niniejszym do powszechney wiadomości podaie się, iż na dniu 5 Sierpnia 1805 o godzinie 9 z rana na ratuszu mieyskim Urzędowskim, tamteysza propinacya gorzałczana z pierwszym wywołaniem ceny fiskalney 908 Zł. ryń. 30 kr. przez Licytacją w aręde puszczoną będzie, azacyim kompetenci życzący sobie takowey arędy nabydź, mają się na wzwyż wyrażonym mieyscu i terminie z zaopatrzeniem 10 procentowego wadium znaydować, i tamteyszej kommissyi, z C. K. Urzędu Cyrkularnego delegowany zameldować,

Ponieważ w terminach na d. 19 Lutego i 21 Maia b. r. rozpisanych na licytacją części dobr Altszollersdorf w Morawie cyrkule Znaymskim do funduszu edukacyynego należącej żaden kupiec nie stanął; przeto na licytacją teyże części trzeci termin na 20 Sierpnia b. r. wyznaczony został. Co się kaźdemu do wiadomości podaie. Dan we Lwowie 20 Czerwca 1805.